

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 16 0 У 000568 19 Увп
Бања Лука, 19.1.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Едине Чупељић као предсједнице вијећа, Смиљане Мрше и Страхиње Ђурковића као чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби Д. Т. из П., заступаног по пуномоћницима З. А. К. Д. – З., из П., (у даљем тексту: тужилац), против акта број ... од 23.10.2018. године, туженог Министарство ..., у предмету утврђивања статуса ратног војног инвалида и права на личну инвалиднину, одлучујући о захтјеву туженог, за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Приједору број 16 0 У 000568 19 У од 25.2.2019. године, у сједници вијећа одржаној 19.1.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија

Образложење

Побијаном пресудом (у ставу 1. изреке) уважена је тужба и поништен уводно оспорени акт тужене, којим је у поступку извршења пресуде Окружног суда у Приједору број 16 0 У 000333 18 У од 10.9.2018. године укинута рјешење Одјељења ... О. П. број ... од 22.7.2009. године и ријешено да се тужиоцу утврђује статус ратног војног инвалида (РВИ), X категорије са 20% војног инвалидитета по основу болести погоршане за вријеме вршења војне службе, са правом на личну инвалиднину у проценту од 5% од основице почев од 1.11.2011. године па надаље, док за то постоје законом прописани услови, односно трајно. Укинутим рјешењем тужиоцу је био признат статус РВИ V категорије са 70% инвалидитета почев од 1.5.2008. године. Ставом 2. изреке пресуде тужена је обавезана да тужиоцу надокнади трошкове управног спора у износу од 750,00 КМ у року од 30 дана од дана примитка пресуде.

Уважење тужбе и поништење оспореног акта суд је образложио ставом да тужени прихвата некритички налаз и мишљење другостепеног орана вјештачења од 18.10.2018. године, јер да пропушта да тај налаз цијени у контексту одредбе члана 5. став 5. Правилника о раду љекарских комисија за оцјену војног инвалидитета („Службени гласник РС“ број 100/12, у даљем тексту: Правилник), с обзиром да не утврђује да је код тужиоца дошло до значајног погоршања здравственог стања, уз паушалне наводе да је ранија категоризација војног инвалидитета била резултат погрешне примјене одредаба Правилника о утврђивању процената војног инвалидитета и Листе процената („Службени гласник РС“ број 22/93) без давања адекватних разлога у чему се тачно састојала та погрешна примјена.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени побија њену законитост због повреде закона, другог прописа или општег акта. Наводи да је неоснован и неприхватљив став суда да се из налаза и мишљења другостепене љекарске комисије не може утврдити у којој мјери је војно ангажовање утицало на погоршање болести тужиоца и на наступање инвалидитета. Код тужиоца, како се надаље истиче, се ради о болести срца, за коју и поред бројних истраживања и научних студија још увијек није разјашњена етиопатогенеза и сврстава се у групу ендогених мултифакторијалних обољења, па се у односу на исто говори о факторима ризика који утичу на одређену популацију. Сматра да је другостепена љекарска комисија цијенила сву расположиву медицинску документацију из периода тужичевог војног ангажовања и након тога периода, па закључује да суд не располаже медицинским знањем да би могао доносити закључке о ефектима спроведеног лијечења и ординираним терапијама као ни о посљедицама. Предложио је да се побијана пресуда преиначи или укине.

У одговору на захтјев тужилац је истакао да је сагласан са разлозима из образложења побијане пресуде па је предложио да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев и цјелокупне списе предметне управне ствари и овог управног спора на основу одредбе 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11 - у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Предметни поступак траје од 24.10.2011. године у току којег је тужени донио четири рјешења, док су нижестепени судови донијели пет пресуда, којима су поништавана рјешења туженог а Врховни суд је донио једну пресуду. У вези с тим је тужилац поднио Уставном суду Босне и Херцеговине апелацију дана 22.5.2019. године због дужине трајања поступка утврђивања статуса РВИ и права на личну инвалиднину, која је усвојена Одлуком Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-2183/19 од 10.12.2020. године тако што је утврђена повреда члана II/е) Устава Босне Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у односу на доношење одлуке у разумном року у предмету који се тада налазио поред Врховним судом Републике Српске по захтјеву за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Приједору број 16 0 У 000568 19 У од 25.2.2019. године. На основу члана 62. став 7. Правила Уставног суда, наложено је предсједнику Врховног суда Републике Српске да у складу са овом одлуком одмах предузме одговарајуће мјере за окончање предметног поступка те да у року од три мјесеца од дана достављања одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Оспорени акт се заснива на налазу и мишљењу другостепене љекарске комисије од 18.10.2018. године којим је на основу увида у медицинску документацију и здравствени картон тужиоца број ... ДЗ П. од 6.5.1967. године, те на основу непосредног прегледа тужиоца комисија констатовала да је тужилац прије ангажовања у О. С. Р. С. имао повишен крвни притисак што представља један од фактора ризика за развој акутног инфаркта миокарда; да је војно ангажовање резултирало да крвни притисак буде нерегулисан што је у својој коначници са другим факторима ризика као што је поремећај липидног статуса довело до развоја ангине пекторис, због чега је тужилац редовно контролисан од стране кардиолога и више пута су рађени

фунакционални тестови - ергометрија. Међутим, да након завршетка рата долази до даљег напредовања односно погоршања фактора ризика у смислу повишеног крвног притиска и поремећаја липидног статуса, што је у коначници 1997. године довело до акутног инфаркта срца који је збринут инплатирањем стентова у више коронарних артерија.

Тужени оран је прихватио закључак медицинског органа вјештачења да је војно ангажовање тужиоца утицало дјелимично на погоршање обољења које је испољено прије рата, и то у проценту од 30%, с обзиром да је тужилац у периоду војног ангажовања био под редовним контролама и лијечењу кардиолога, што значи да је имао континуирано лијечење, али да уз наведене факторе ризика који су довели до обољења његов војни инвалидитет износи 30% по Т-247-80% Листе процената војног инвалидитета, по основу срчаног обољења погоршаног за вријеме рата.

Према наведеном, тужени орган је у поновљеном поступку ревизије рјешења број ... од 22.7.2009. године правилно утврдио да је ранија оцјена војног инвалидитета извршена неправилном примјеном Правилника о утврђивању процента војног инвалидитета и Листе процената из 1993. године, усљед чега је дошло до неправилно утврђеног укупног процента и категорије војног инвалидитета јер обољење првобитно није цијењено као ендогено обољење непознате етиологије на начин да се у укупном оштећењу организма утврди удио војног инвалидитета, односно дјелимичан инвалидитет.

У смислу наведеног није правилан став суда у побијаној пресуди да другостепена љекарска комисија није дала довољно образложене разлоге због чега је код тужиоца утврђен удио војни инвалидитета од 30% од укупног оштећења организма, јер су љекарске комисије у својим налазима и мишљењима од 1.11.2011. године, 15.2.2018. године и 18.10.2018. године сагласно дали ваљано образложене разлоге због чега се код тужиоца утврђује удио војног инвалидитета од 30% по Т-247-80%. Тужени је образложио да је тужиоцу у току војног ангажовања пружена адекватна здравствена заштита и да је имао континуирано лијечење, због чега нема пропуста у лијечењу тужиоца у току војног ангажовања. При том, тужилац не тврди нити доказује супротно од таквог утврђења, а не наводи ни којим факторима ризика је конкретно био изложен да би му се због одређеног догађаја или непружања медицинске заштите погоршало здравствено стање.

У том смислу наводи тужбе се указују неоснованим јер је оспорени акт у погледу утврђеног војног инвалидитета заснован на правилно проведеном поступку и утврђеном чињеничном стању. Отуда су разлози образложења побијане пресуде у супротности са одредбом члана 40. став 3. Закона о правима бораца војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Службени гласник РС“ број 134/11, 9/12 и 40/12), и члана 5. став 2. Правилника о раду љекарских комисија („Службени гласник РС“ број 100/12).

Међутим, у погледу почетка остваривања права по основу утврђеног статуса РВИ X категорије оспорени акт није законит јер је ранијим рјешењем туженог од 23.2.2018. године, било укинуто наведено првостепено рјешење и истим рјешењем одлучено о правима тужиоца. Након поништења тог рјешења од стране нижестепеног суда (пресуда од 10.9.2018. године), оспореним актом је након прибављања налаза и мишљења другостепене љекарске комисије од 18.10.2018. године поново укинуто

исто првостепено рјешење и истовремено ријешено о правима тужиоца, почев од 01.11.2011. године. Околност да је то рјешење поништено наведеном пресудом нижестепеног суда не даје могућност туженом, због правних посљедица поништења рјешења да у поновном поступку ретроактивно рјешава о правима тужиоца јер је такво одлучивање у супротности са чланом 50 ЗУС на основу којег је донијет оспорени акт.

Из изнијетих разлога по оцјени овог суда у побијаној пресуди су остварени разлози из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се захтјев туженог на основу члана 40. став 1. ЗУС. одбија као неснован.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједница вијећа
Едина Чупељић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић